

राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ७ तह, अधिकृत (लेखा) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छः

प्रथम चरण:-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क:-२००
द्वितीय चरण:-	(क) सामूहिक छलफल	पूर्णाङ्क:-१०
	(ख) अन्तरवार्ता	पूर्णाङ्क:-३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	व्यवस्थापन र संस्थागत ज्ञान	१००	४०	विषयगत- छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न × ५ अङ्क	३ घण्टा
				विषयगत- लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न × १० अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत- छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न × ५ अङ्क	३ घण्टा
				विषयगत- लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न × १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण:- सामूहिक छलफल र अन्तरवार्ता

पूर्णाङ्क:- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक छलफल	१०	मौखिक	प्रत्येक उम्मेदवारको लागि ५ मिनेट
अन्तरवार्ता	३०	मौखिक	-

द्रष्टव्यः

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति:- २०८०/११/१७

राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ७ तह, अधिकृत (लेखा) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- व्यवस्थापन र संस्थागत ज्ञान

खण्ड (क)- ५० अङ्क

(२ प्रश्न × ५अङ्क र ४ प्रश्न × १०अङ्क)

१. सार्वजनिक प्रशासन

- १.१ सार्वजनिक प्रशासनको परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र नवीनतम अवधारणा
- १.२ सार्वजनिक प्रशासनमा समन्वय, संचार, अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण, नियन्त्रण, सुपरीवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- १.३ प्रशासनिक प्रतिवद्धता, निष्पक्षता र पारदर्शिता
- १.४ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- १.५ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- १.६ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र
- १.७ सार्वजनिक प्रशासनमा व्यवसायिकता, नैतिकता र सदाचारिता

२. व्यवस्थापन

- २.१ व्यवस्थापनको अर्थ, कार्य, प्रकृया, सिद्धान्तहरू र यसका नवीनतम प्रवृत्तिहरू
- २.२ मानव संशाधन व्यवस्थापनको विविध पक्षहरू (उत्प्रेरणा, मनोबल, नेतृत्व, निर्णय प्रकृया, संठनात्मक व्यवहार, समूहकार्य, समूह गतिशीलता र कार्य संस्कृति)
- २.३ संस्थागत सुशासन र सामाजिक उत्तरदायित्व
- २.४ संगठन तथा संगठनात्मक वातावरणको मूल्याङ्कन
- २.५ द्वन्द्व व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, जोखिम व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन, स्रोत व्यवस्थापन, गुनासो व्यवस्थापन, विपद व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन
- २.६ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Management Information System)

३. परियोजना व्यवस्थापन र वित्तीय विश्लेषण

- ३.१ परियोजना व्यवस्थापन: परिचय, चक्र
- ३.२ परियोजनाको लागत अनुमान र मूल्याङ्कन
- ३.३ परियोजनाको वित्तीय विश्लेषण : Payback period, Net present value, Internal Rate of Return, Benefit Cost Ratio, Sensitivity Analysis

४. सामाजिक र समसामयिक मामिलाहरू

- ४.१ नेपालका प्रमुख प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
- ४.२ दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, वातावरण, जनसांख्यिकी, शहरीकरण र बसाईसराई
- ४.३ ऊर्जाका विभिन्न स्रोतहरू, ऊर्जाको दिगो उपयोग, कार्बन व्यापार, पानि तथा ऊर्जा सम्बन्धी सवाल
- ४.४ राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय एकता
- ४.५ नागरिकका दायित्व र कर्तव्य, मानवीय मूल्य र मान्यताहरू

राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ७ तह, अधिकृत (लेखा) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.६ सामाजिक सेवा- अर्थ, आवश्यकता, महत्व र क्रियाकलाप
४.७ आर्थिक, सामाजिक एवं सांस्कृतिक रूपान्तरण
४.८ विविधता व्यवस्थापन

खण्ड (ख)- ५० अङ्क

(२ प्रश्न × ५अङ्क र ४ प्रश्न × १०अङ्क)

५. संस्थागत ज्ञान र सेवासँग सम्बद्ध कानूनहरू

- ५.१ प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको संस्थागत पृष्ठभूमि, उद्देश्य, सोच (Vision), दीर्घकालीन लक्ष्य (Mission), कार्यहरू, संगठनात्मक संरचना र वर्तमान अवस्था
५.२ राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको पुँजीगत संरचना, प्रमुख समस्या तथा चुनौतीहरू
५.३ राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको स्वीकृत प्रसारण लाइन आयोजना र राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको भावी योजनाहरू
५.४ राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको मानव संसाधन व्यवस्थापन, संस्थागत विकास तथा सुशासन र संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व
५.५ राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको नेपाल सरकार र अन्य निकाय बीच सम्बन्ध र समन्वय
५.६ राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको औद्योगिक र व्यावसायिक सम्बन्ध
५.७ नेपालमा विद्युत प्रसारण प्रणाली, राष्ट्रिय विद्युत प्रसारण ग्रिड प्रणाली, विभिन्न किसिमका प्रसारण लाइन, सबस्टेशन र भार सम्प्रेषण केन्द्र (लोड सेन्टर) सम्बन्धी जानकारी
५.८ विद्युत प्रसारण सञ्जाल र राष्ट्रिय प्रसारण प्रणालीको वर्तमान अवस्था
५.९ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय विद्युतको आयात निर्यात तथा बजारीकरण
५.१० प्रसारण प्रणाली तथा सम्बद्ध संरचनाहरूको विकास, निर्माण, विस्तार, सुपरिवेक्षण, नियन्त्रण तथा अनुगमन
५.११ कम्पनी ऐन, २०६३
५.१२ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
५.१३ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
५.१४ विद्युत ऐन, २०४९
५.१५ वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
५.१६ विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
५.१७ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
५.१८ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
५.१९ राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र, २०७२
५.२० राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको नियमावली, २०७२
५.२१ राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको कर्मचारी सेवा, शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०७४
५.२२ विकास सहायता नीति, २०७६
५.२३ विश्व बैंक, एसियाली विकास बैंक, एसियाली पूर्वाधार लगानी बैंक सम्बन्धी जानकारी

राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ७ तह, अधिकृत (लेखा) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र:- सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क)- ५० अङ्क
(२ प्रश्न × ५अङ्क र ४ प्रश्न × १०अङ्क)

१. लेखा र लेखा प्रणाली सम्बन्धी आधारभूत अवधारणा र लेखामान
  - १.१ लेखा, लेखापालन, लेखा शब्दावली र सिद्धान्तहरू
  - १.२ सरकारी लेखा प्रणाली र व्यवसायिक लेखा प्रणाली
  - १.३ वित्तीय, लागत तथा व्यवस्थापकीय लेखा प्रणाली
  - १.४ पुँजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
  - १.५ लेखामान (Accounting Standards)को अर्थ, आवश्यकता, महत्व र उपादेयता
  - १.६ नेपाल लेखामान (Nepal Accounting Standards) - 1,2,7,8,10,16,19 & 24
  - १.७ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (Nepal Financial Reporting Standards) - 1 & 15
  - १.८ अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (International Financial Reporting System)
  - १.९ नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (Nepal Public Sector Accounting Standards)
२. लेखा अभिलेख
  - २.१ लेखाङ्कन समिकरण तथा लेखाहरूको वर्गीकरण
  - २.२ खाता सूची (Charts of Accounts)
  - २.३ सरकारी आर्थिक कारोबार: परिचय, विशेषता, कारोबार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखाङ्कन, खातामा प्रविष्टि तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था
  - २.४ राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
  - २.५ गोस्वारा भौचर, बैंक नगदी किताब र बजेट हिसाब, सन्तुलन परीक्षण, बैंक हिसाब मिलान विवरण, लेजर र सहायक खाताहरू
  - २.६ लेखा अभिलेखमा देखिने त्रुटीहरू तथा सुधार गर्ने तरिकाहरू
  - २.७ विनिमय पत्र र प्रतिज्ञापत्र
  - २.८ सार्वजनिक सम्पत्ति, जिन्सी तथा धरौटी लेखा
  - २.९ आयोजना लेखा प्रणाली तथा सोधभर्ना प्रणाली
३. आर्थिक विवरण र लेखांकन नीतिहरू:
  - ३.१ लेखांकन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart)
  - ३.२ कारोबार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखांकन र खातामा प्रविष्टि
  - ३.३ आधारभूत वित्तीय विवरणहरूको तयारी (Preparation of Financial Statements)
  - ३.४ आर्थिक विवरणहरू
    - ३.४.१ आय तथा व्यय विवरण (Income & Expenditure Statement)
    - ३.४.२ वासलात (Balance Sheet)
    - ३.४.३ नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement)
    - ३.४.४ कोष प्रवाह विवरण (Fund Flow Statement)

राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ७ तह, अधिकृत (लेखा) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.५ वित्तीय/आर्थिक विश्लेषण: Liquidity Ratios, Profitability Ratios, Activity Ratios, Leverage Ratios & Productivity Ratios
- ३.६ लेखांकन नीतिहरू
- ३.६.१ हास कट्टी (Depreciations)
- ३.६.२ वक्यौता व्यवस्थापन (Debtors Management)
- ३.६.३ खरिद व्यवस्थापन (Procurement Management)
- ३.६.४ जिन्सी खर्च र मूल्याङ्कन (Inventory Expenses and Evaluation)
- ३.६.५ चालु पुँजी व्यवस्थापन (Working Capital Management)
- ३.७ लेखांकन समायोजन (Accounting Adjustments) - Accruals and Outstanding - Prepaid Expenses - Reconciliation of Accounts - Adjustments

खण्ड (ख)- ५० अङ्क

(४ प्रश्न × १०अङ्क र २ प्रश्न × ५अङ्क)

४. नेपालको आर्थिक कार्यप्रणाली

- ४.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरू
- ४.२ बजेटको अर्थ, प्रकार र सिद्धान्तहरू
- ४.३ नेपालमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्याङ्कन
- ४.४ राजश्व: प्रकार एवं सिद्धान्त, नेपालको कर प्रणाली र राजश्व नीति
- ४.५ आर्थिक कारोबारमा सदाचार, ईमानदारिता, वित्तीय तथा प्रशासकीय जवाफदेहिता

५. लेखापरीक्षण तथा नियन्त्रण

- ५.१ लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
- ५.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र यसका तरीकाहरू
- ५.३ कार्यमूलक लेखापरीक्षण, कर लेखापरीक्षण, प्राविधिक परीक्षण (Technical Audit)
- ५.४ बेरुजुको प्रकार, प्रवृत्ति, बेरुजु फछ्यौँट र वित्तीय जोखिम (Fiduciary Risk) न्यूनिकरण तथा आर्थिक अनुशासनमा लेखापरीक्षणको भूमिका
- ५.५ सरकारी स्वामित्वका संगठित संस्थाको लेखापरीक्षण व्यवस्था
- ५.६ पारदर्शिता तथा संस्थाको वित्तीय सुशासन
- ५.७ लेखापरीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक तथा जनलेखापरीक्षण (Social & Public Audit)
- ५.८ नेपाल लेखापरीक्षण मान (Nepal Auditing Standards) - NSA 200, 210, 230, 240, 300, 320, 550 & 580)

६. वित्त व्यवस्थापन:

- ६.१ वित्त व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरू
- ६.२ वित्तीय योजना (Financial Planning)
- ६.३ शेयरको लेखांकन व्यवस्था, ऋणपत्रको लेखा व्यवस्था

राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ७ तह, अधिकृत (लेखा) पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ६.४ लाभ हानी पारविन्दु विश्लेषण (Break-Even Point Analysis)
- ६.५ जोखिम विश्लेषण (Risk Analysis)
- ६.६ पुँजीको स्रोत र यसको उपयोगको विश्लेषण
- ६.७ उत्पादन लागत (Product Costing)
- ६.८ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन

७. संविधान र सम्बन्धित कानूनहरु

- ७.१ नेपालको संविधान
- ७.२ आयकर ऐन, २०५८
- ७.३ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- ७.४ लेखापरीक्षण ऐन, २०७५
- ७.५ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- ७.६ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७
- ७.७ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ७.८ राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिड कम्पनी लिमिटेडको आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७४